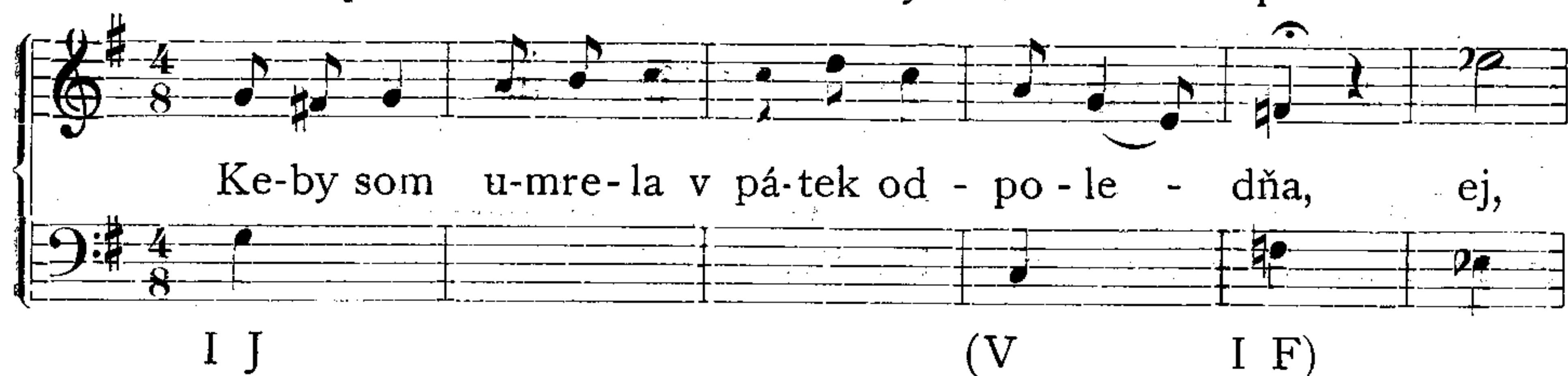

se odtud zcela logicky trojzvukem *c-e-j* (kolísal s *c-es-j*), *d-fis-a* k původní tvrdé tonině *Ť*.

Přidávám pro znázornění basové tony s očíslením k písni.

Ke-by som u-mre-la v pá-tek od - po - le - dňa, ej,

I J (V I F)

ej, v pá-tek od - po - le - dňa.

(IV V I J)

Snadno si teď vysvětliti, proč hudci pečlivě se vybírají do sdružení. Harmonisují současně a společně nápěv, jenž jim tane na mysli, třeba jim tudíž, aby hra jejich vyzněla jedním duchem a lahodně, stejnorodé vyspělosti hudební.

Třetímu a druhému hudci třeba býti harmonicky obzvláště pohotově. Kontráši nelze rozmanité dvojhmady teprve vyzkoušívati, když mu jich třeba hned ve spojích rychle ubíhajícímu nápěvu připojiti.

Jest tudíž vysvětlitelno, že hudci zdomácněli v jistých příručných toninách. Tak na př. Jiří Valášek, hudec z Lipova, hrával v »horním« (*D* tvrdé) a v »dolním« (*Ť* tvrdé). Veleční hudci ještě rádi hrávali »v prostředním« (*C* tvrdé) a v »uherském« (*A* tvrdé).

Není též divu, když ruce navyknou jistým pohybem sbíratí v souzvuk i rozházené po cymbále hlasy.

Tak na př. Tomáš Kaláč, cymbalistů, zpravidla klepal v *D* tvrdém; Mikeska z Ratimova, naposledy v Košatce, hrával v *D* tvrdém i měkkém. František Klepáč, cymbalista v Kunčicích pod Radhoštěm, hrával z *D* tvrdého, měkkého i z *Ť* tvrdého.

Podobně Jan Myška z Petřvala.

Jano Mazák, gajdoš ze Bzineckých Kopanic (u Nového města), hrával obyčejně *C* tvrdým; »vrchom« vyznělo *F* tvrdé.

Přivyklé toniny nebránily však bohaté modulaci, do které uvlékaly pěvci hudce. Upíratí netřeba, že měly vliv na modulaci, již píseň zakončovala, a takto na ujednacení toninové mnohých »těžkých« písní.

Naši hudci byli i z nejlepších pěvců; primáši-hudci byli dovední skladatelé: všech hudců zásluhou největší jest, že nám vybudovali, ve své mysli uchovali a podali z pokolení na pokolení naši harmonickou hudbu.